

Umeå den 22 september 2008

Till

Allmänläkare, Sjukhusläkare, ST läkare, Klinikchefer, Förvaltningschefer och FoU enheter i Norra Sjukvårdsregionen

Inbjudan till "Grundläggande forskningsmetodik för läkare i norra sjukvårdsregionen" 30 högskolepoäng

Målgrupp: Kursen vänder sig till specialistläkare och ST läkare inom primärvård och slutenvård.

Undertecknade ber härmed att få presentera nästa forskarutbildningskurs för läkare med kursstart *januari 2009*. Just nu genomförs vår sjunde kurs för läkare inom norra sjukvårdsregionen, med deltagare från såväl öppen som slutenvården, vilket utfallit mycket positivt. Kursplan för vår åttonde kurs bifogas liksom kurskatalogtext, preliminärt schema samt anmälningsblankett.

Observera att kursen numera är utvidgad, bl.a. statistik och forskningsetikdelen, och är accepterad som en komplett doktorandkurs av forskarutbildningsnämnden (FUN), Med fak, Umeå universitet.

Vi tror att kursen kan medverka till ökad kompetens på sikt vad gäller lärarresurser i den kommande regionaliserade läkarutbildningen samt att kursen kan stödja forskningsintresserade ST läkare i deras obligatoriska ST projektarbete och på sikt lokalt stärka ST handledare.

Bakgrund

Kunnandet inom forskningsmetodik är generellt sett lågt inom primärvården. Merparten av allmänläkarna i Sverige saknar ett grundläggande forskningsmetodiskt kunnande. Detta förhållande uppmärksammades för 15 år sedan av regionala samverkansnämnden i södra sjukvårdsregionen, och under ledning av Lars Hjalmar Lindholm initierades kurser i forskningsmetodik med allmänläkare i södra Sverige som målgrupp. Ett flertal sådana kurser är idag genomförda där. En utvärdering av kurserna (totalt ca 1000 kursdeltagare) har gjorts av professor Anders Håkansson och medarbetare, Institutionen för klinisk samhällsmedicin i Malmö (Scand J Prim Health Care 2005;23:132-6), 75% av deltagarna har fullgjort allmänläkarkurserna. I medeltal 2-3 doktorander har rekryterats per kurs (10-15%), av vilka flera nu har disputerat. Kurserna gavs på arbetstid (deltid) under tre terminer. Totalt omfattade kurserna 20 poäng varav 10 poäng fullgjordes i form av ett FoU arbete. Deltagarna har sökt handledare där de så önskat, inom och/eller utom sjukhus. Frukbara "bryggor" har etablerats mellan olika specialiteter och allmänmedicin. Kurserna i södra Sverige finansierades som uppdragsutbildning och arbetsgivaren, dvs respektive sjukvårdshuvudman, betalade en fast summa per deltagare (som påbörjade utbildningen) till institutionen. Sjukvårdshuvudmännen accepterade vidare att deltagarna avsatte en hel arbetsdag var annan vecka till kursarbetet. Deltagarnas resekostnader liksom slutinternaten där uppsatserna redovisades bekostades även de av respektive sjukvårdshuvudman.

Efter de första sex allmänläkarkurserna ändrades kursen till att även omfatta slutenvårdsläkare vilket, även det föll mycket väl ut.

Aktuellt

Med dessa kurser som förebild startade vi höstterminen 1998 en första forskarutbildningskurs i norra sjukvårdsregionen. Genom den nya läkarutbildningen i Umeå har utbildningen inom primärvården utökats och integrerats med slutenvårdsspecialiteter. Vi vill därför arbeta för en närmare samverkan mellan enheten för allmänmedicin vid Umeå universitet och vårdcentralerna samt sjukhusklinikerna i Norrland. Norrlandstingens regionsförbund och regionala forskningsrådet i norra regionen har välkomnat initiativet till FoU kursen och ställt sig bakom den och ”ser den som ett förnämligt inslag i samverkan”. Forskarutbildningsnämnden vid medicinska fakulteten, Umeå universitet, har godkänt kursen som uppdragsutbildning på 30 högskolepoäng.

De första sex avslutade kurserna har avslöpt mycket väl; ca 75% (98 av 134) har utexaminerats och ca 20% har fortsatt som doktorander, varav en del har disputerat. Den sjunde kursen, med goda kursvärderingar av de olika momenten, är nu inne på sin sista termin med 28 mycket positiva deltagare (överinskriven kurs). De förväntas redovisa sina projekt före jul detta år.

Vi står nu inför en ny kurs med start i januari 2009 och vill inbjuda till ansökan.

Syfte och mål

Syftet med forskarkursen är att ge deltagarna sådana färdigheter att de med god metodik skall kunna genomföra mindre FoU arbeten på sina vårdcentraler och kliniker. Ett delmål är att stimulera till FoU arbete inom primärvård och sjukhusvård i Norrland. Ett annat delmål är att främja rekrytering till fortsatt forskarutbildning för läkare, med sikte på disputation.

Kursen är öppen för ST läkare och färdiga specialister, såväl utan som med forskningserfarenhet.

Kursplanering

Denna åttonde kurs planeras att starta i januari 2009 med upptill 25 kursdeltagare. Liksom i pågående kurs kommer det att stå deltagarna fritt att söka handledning där de så önskar. Ett preliminärt kursschema bifogas.

Lärare

Två lärargrupper har bildats: En disputerad ”post-doc” grupp (som kommer att svara för mycket av det löpande arbetet) bestående av docenterna/allmänläkarna Christer Andersson (kursledare), Eva Johansson, Herbert Sandström, Olle Rolandsson, professor Lars Weinehall och specialistläkare P-G Wiklund samt docent Bo Carlberg (Internmedicin), samt en senior grupp bestående av professorerna i allmänmedicin Lars Hjalmar Lindholm, Roger Karlsson samt Olle Svensson (Ortopedi) och Birgitta Evengård (infektionssjukdomar).

Sig-Britt Wikström är kurssekreterare, tel 090-7856821.

Ekonomi

Villkor och avgifter är oförändrade. Kurskostnaden blir 23 000 kr för de tre terminerna, vilket skall inbetalas till Umeå universitet före kursstart. Respektive arbetsgivare förväntas bekosta kursen, varje deltagares ev. resekostnader, liksom kurslitteratur (ca 2500 kr) och internat vid slutseminariet (ca 1500 kr). Kursdeltagarna förväntas, liksom i tidigare kurser, få disponera 10% av sin arbetstid (två heldagar per månad under terminstid).

Anmälan

Anmälan (bindande) göres på bifogad blankett som insändes senast 15 november i 2 exemplar till: Kurssekreterare Sig-Britt Wikström, Allmänmedicin, Institutionen för folkhälsa och klinisk medicin Umeå universitet, 90185 Umeå

E-mail: sigbritt.wikstrom@vll.se

Betydelse

Att stimulera forskning i primärvården och på sjukhusklinikerna ute i regionen är av stor vikt då det är ett eftersatt område. Att öka kunnandet inom forskningsmetodik för primärvårdens- och sjukhusvårdens läkare är av stor betydelse inte bara för de olika specialiteterna och för läkare vid

regionens olika sjukvårdsinrättningar utan även för medicinska fakulteten i Umeå. Inte minst mot bakgrund av de ökande krav på utbildning av läkare och annan sjukvårdspersonal som ställs inom sjukvården så är en sådan utbildning viktig. Sjukvården i Norrland har en stor forskningspotential i framtiden; ett gott samarbete finns mellan sjukhusvården och primärvården där man har goda möjligheter till populationsbaserade undersökningar och till studier av sjukdomar i ett helhetsperspektiv.

Ett positivt förhållningssätt till forskning i primärvård / sjukhusvård befrämjar läkarrekryteringen.

Med vänlig hälsning,

Lars Hjalmar Lindholm
Professor i allmänmedicin

Christer Andersson
Docent i allmänmedicin, distriktsläkare Arvidsjaur

Kurs ”Grundläggande forskningsmetodik för läkare i norra sjukvårdsregionen – utvidgad kurs”

Under tiden januari 2009 – juni 2010 ger Allmänmedicin Umeå ånyo en kurs med syfte att ge sådana grundläggande kunskaper och färdigheter i forskningsmetodik att deltagarna skall kunna genomföra mindre FoU arbeten på sina arbetsplatser. Kursen motsvarar 30 högskolepoäng och är godkänd av Forskarutbildningsnämnden (FUN), Med. Fak. Umeå universitet. OBS! kursen har numera en utvidgad etikdel och är nu en komplett doktorandkurs – ytterligare kurser behövs ej som doktorand.

Tid

Kursen startar den 21 januari och pågår motsvarande två heldagar var fjärde vecka under terminstid. Parallellt med teoridelen arbetar deltagarna med egna projekt. Kursen avslutas juni 2010.

Deltagare

Kursen vänder sig till specialistläkare och ST läkare inom primärvård och sjukhusvård i norra sjukvårdsregionen.

Kursinnehåll

Kursen omfattar en grundläggande teoretisk del (15 högskolepoäng) och en praktisk del (15 högskolepoäng) som går parallellt. Den teoretiska delen omfattar bl a forskningsetik, vetenskapsteori, litteratursökning, epidemiologi, statistik med dataövning, kvalitativ metodik, intervju och enkät samt hur man genomför ett projekt och skriver en artikel. Den praktiska delen omfattar projektarbete med personlig handledning och avslutas med projektseminarium.

Kostnader

Kursen genomförs som uppdragsutbildning där kurskostnaden är totalt 23 000 kr som inbetalas till Umeå universitet före kursstart. Arbetsgivaren förväntas bekosta kursen liksom kurslitteraturen, reskostnader och internat vid slutseminarium. Deltagaren förväntas få disponera 10% av sin arbetstid under terminstid till kursen.

Mer information och ansökningsblanketter

Allmänmedicins hemsida <http://www.umu.se/phmed/allmed/utbildning/forskningsmetodik.html>

E-post till Christer Andersson, christer.andersson@fammed.umu.se
 Herbert Sandström, herbert.sandstrom@fammed.umu.se
 Olle Svensson, olle.svensson@orthop.umu.se
 Bo Carlberg, bo.carlberg@medicin.umu.se

Information har utgått till verksamhetschefer på vårdcentraler och sjukhuskliniker och även på landstingens hemsidor.

Välkommen med din ansökan!

Skickas i 2 ex till Kurssekreterare Sig-Britt Wikström, Allmänmedicin, Institutionen för folkhälsa och klinisk medicin, Umeå universitet 901 85 UMEÅ

Sista ansökningsdag 15 november 2008

Besked om antagning ges ca 5 december 2008

Christer Andersson
Docent

Lars Hjalmar Lindholm
Professor

Sig Britt Wikström
Kurssekreterare

Ett samarbete mellan Umeå universitet och Landstingen i norr

Grundläggande forskningsmetodik för läkare i norra regionen.

30 högskolepoäng, ECTS credits 30

PRELIMINÄRT SCHEMA FoU 8.

Onsdagar kl 09.30-16.00 (infofika 9.30-10, lektion 10-12 och 13-16),

Torsdagar kl 8.30 - 15 (lektion 8.30-12 och 13-15)

Lokal: Föreläsningssalen "Insikten", 1 tr, Allmänmedicin, by 9A, Universitetssjukhuset, Umeå.

Datorövningar sker på Datorium, Huvudbyggnaden, NUS, Umeå.

Projektarbete - tid för eget arbete på hemmaplan, handledarkontakter etc.

VT 2009

Vecka	Ämne	Föreläsare
v 4	fm Introduktion. Presentation av deltagare, förväntningar, PGW	LHL, CA, EJ, HS, LW, OR,
21.1	kurs och kurslitt. em Epidemiologi 1	RK, BC, MN, BE, OS mfl LW
22.1	fm Hur man skriver en projektplan - ansökan om pengar och bedömningskommitténs syn på ansökningar Projektarbete, gruppdiskussion em Vetenskapsteori	ES (9.00-10.15), HS CA/MN, HS, OR, PGW Niels Lynöe
v 8	fm Kvalitativ metodik 1	GW
18.2	em Litteratursökning/Referenshantering	Karina Sjögren, Lokal: OBS Med. Bibl. undervisningssal
19.2	fm Litteratursökning/Referenshantering em Projektdiskussion	" " " CA/MN, HS, OR, PGW
v 12	fm Statistik I, begrepp, deskriptiv statistik	HSte
18.3	em Dataövning	HSte, CA/MN, HS, OR, PGW
19.3	fm Forskningsetiska principer Forskningsetisk prövning em Kvalitativ metodik 2	Bruno Hägglöf Bruno Hägglöf KH
v 17	fm Statistik 2	HSte
22.4	em Dataövning	HSte, CA/MN, HS, OR, PGW
23.4	fm Projektplansdiskussion LHL, RK, GW, OS, BE em Metodval; kvalitativ – kvantitativ metodik	CA/MN, HS, OR, PGW, EJ, HS
v 20	fm Enkätundersökningar	Lennart Nyström
13.5	em Epidemiologi 2	HSt/LW
14.5	fm Statistik 3 em Dataövning	HSt HSte, CA/MN, HS, OR, PGW
v 22	fm Epidemiologi 3	HSt/LW

27.5 em Research planning and publication
the Lancet

Stuart Spencer, fast-track editor,

Grundläggande forskningsmetodik för läkare i norra regionen.

Onsdagar kl 09.30-16.00 (infofika 9.30-10, lektion 10-12 och 13-16),

Torsdagar kl 8.30 - 15 (lektion 8.30-12 och 13-15)

Lokal: Föreläsningssalen "Insikten", 1 tr, Allmänmedicin, by 9A, Universitetssjukhuset, Umeå.

Datorövningar sker på Datorium, Huvudbyggnaden, NUS, Umeå.

Projektarbete – tid för eget arbete på hemmaplan, handledarkontakter etc.

HT 2009

Vecka	Ämne	Föreläsare
v 37	fm Kvalitativ metodik 3	KH + EJ
9.9	em Projektplansseminarier. 45 min/plan, opponert/respond.	CA/MN, HS, OR, PGW, BC,
	LW,	LHL, RK, GW, OS, BE, (HSt)
10.9	fm Projektplansseminarier.	“ “ “
	em ” ” ” ”	” ” ”
v 41	fm Statistik 4	Hste
7.10	em Dataövning	HSte, CA/MN, HS, OR, PGW
8.10	fm Läkemedelsstudier. Good Clinical Practice (GCP)	Mats P
	em Projekt-problemställningar-statistik-metodproblem	CA/MN, HS, OR, PGW,
	LHL, RK, GW, OS, BE, HSt	
v 45	fm Statistik 5	HSte
4.11	em Genusforskning-teori och praktik	Anne Hammarström
	<i>Hemskrivning ut</i>	
5.11	fm Statistik 6	HSte
	em Dataövning	HSte, CA/MN, HS, OR, PGW
v 49	2.12 Projektarbete, hemorten	
v 51	16.12 Projektarbete, hemorten	

Grundläggande forskningsmetodik för läkare i norra regionen.

Onsdagar kl 09.30-16.00 (infofika 9.30-10, lektion 10-12 och 13-16),

Torsdagar kl 8.30 - 15 (lektion 8.30-12 och 13-15)

Lokal: Föreläsningssalen "Insikten", 1 tr, Allmänmedicin, by 9A, Universitetssjukhuset, Umeå.

Datorövningar sker på Datorium, Huvudbyggnaden, NUS, Umeå.

Projektarbete – tid för eget arbete på hemmaplan, handledarkontakter etc.

VT 2010

Vecka Ämne

Föreläsare

v 2	13.1 Projektarbete, hemorten	
v4	25.1 <i>Hemskrivning in</i> 27.1 Projektarbete, hemorten	
v 6	fm Att skriva en vetenskaplig artikel	CA, Eva Johansson
10.2	em Evidence based medicine Metaanalys (15.15-16.00)	Ola Samuelsson BC
11.2	fm Etik – Publikationsetik 8.30-10 Etik – Forskningsfusk 10.15-11 Etik – Hantering av forskningsmaterial 11-12.15	Rune Dahlquist Rune Dahlquist Lars Bejstam
	em Etik - Projektdiskussion 13-15.30	Bruno Häggglöf, m.fl. CA, HS, LW, OR, SS
v 8	24.2 Projektarbete, hemorten	
v11	fm Projekt - diskussion – problem 10.15-12.45	CA/MN, HS, OR, PGW,
17.3		LHL, RK, GW, OS, LW, BC,
BE, HS	em Att vara opponent (13-13.30) Tema Forskning	GW Inbjuden föreläsare
18.3	Projektarbete, hemorten	
v 15	14.4 Projektarbete, hemorten	
v 17	28.4 Projektarbete, hemorten	
v 19	12.5 Projektarbete, hemorten	
v 21	26.5 Projektarbete, hemorten	
v 22	PROJEKTSEMINARIUM. Opponent/respondent	CA/MN, HS, OR, PGW,
2-3.6	och Kursavslutning (Internat) 2 dagar	LHL, RK, GW, OS, LW, BC,
BE, HSte		Hotell Forsen, Vindeln
	LHL, RK, OS, HSte	

CA Christer Andersson

EJ Eva Johansson

HS Herbert Sandström

LW Lars Weinehall

BC Bo Carlberg

KH Katarina Hamberg

LHL Lars Hj Lindholm

RK Roger Karlsson

ES Eva Samuelsson

OS Olle Svensson

BV Birgitta Evengård

OR Olof Rolandsson

HSte Hans Stenlund

GW Göran Westman

MN Margareta Norberg

PGW Per Gunnar Wiklund

KURSPLAN

Grundläggande forskningsmetodik för läkare i norra sjukvårdsregionen, 30 högskolepoäng

Grundläggande forskningsmetodik för läkare i norra sjukvårdsregionen, 30 högskolepoäng

Introduction to research methodology for physicians in Northern Sweden, ECTS credits 30

Kurskod	MEDA46
Ansvarig institution:	Allmänmedicin, Institutionen för folkhälsa och klinisk medicin.
Ämne:	Medicinsk forskning
Nivå	Avancerad nivå
Utbildningsområde:	Medicin
Betygsgrader	Underkänd och godkänd

Kursen ges som uppdragsutbildning och omfattar 30 högskolepoäng.

1. Fastställande

Kursen är fastställd av forskarutbildningsnämnden vid medicinska fakulteten, Umeå universitet 2007 03 27 att gälla från höstterminen 2007. Ersätter kursplan fastställd 1998-02-23.

2. Innehåll

Kursen innehåller en grundläggande teoretisk del (15 högskolepoäng) och en praktisk del (15 högskolepoäng).

Den teoretiska delen omfattar ämnesområdena vetenskapsteori, forskningsetik, genusvetenskap, litteratursökning, epidemiologi, intervju- och enkätundersökning, läkemedelsstudier, evidensbaserad medicin, statistik inklusive dataövning, kvalitativ/kvantitativ metodik samt hur man skriver en projektplan och vetenskapliga artiklar.

Den praktiska delen omfattar tillämpning av teoridelarna på ett eget mindre projektarbete under handledning. Detta projektarbete redovisas i form av en kortare vetenskaplig artikel vid ett avslutande projektseminarium.

3. Förväntade studieresultat

Efter avslutad kurs ska kursdeltagaren kunna:

- belysa grunderna inom vetenskapsteori och tillämpa forskningsetiska regler.
- tillämpa metoder för litteratursökning samt välja relevant litteratur utifrån aktuell frågeställning.
- kritiskt granska vetenskapliga artiklar.
- beskriva och tillämpa grunderna inom epidemiologi, evidensbaserad medicin, genusvetenskap och hur man genomför och tolkar läkemedelsstudier
- redogöra för olika forskningsmetoder (kvalitativ och kvantitativ metodik) samt kunna välja relevant metod utifrån frågeställningen.
- beskriva och tillämpa grundläggande statistik.
- genomföra en projektplan samt genomföra och dokumentera ett projektarbete i form av en vetenskaplig uppsats.
- diskutera och försvara sin uppsats.
- granska, värdera och diskutera kursdeltagarnas uppsatser.

4. Förkunskapskrav

Behörig att delta i kursen är den som avlagt läkarexamen.

5. Undervisnings uppläggning

Undervisningen bedrivs som föreläsningar, seminarier, datorövningar och som projektarbete med personlig handledning. Kursen sträcker sig över tre terminer.

6. Examination.

Kursdeltagaren examineras dels genom skriftlig och/eller muntlig tentamen dels genom skriftlig och muntlig redovisning av projektplan och vetenskaplig uppsats. För att bli godkänd på hela kursen krävs att samtliga prov är godkända. Kursdeltagarens prestation bedöms i en tvågradig betygsskala, Godkänd eller Underkänd.

Omtentamenstillfälle ges dels under pågående kurs, dels under kommande kurser.

Kursdeltagare som är godkänd på hela kursen erhåller ett utbildningsbevis.

7. Tillgodoräknande

I de fall tillgodoräknande är möjligt beslutar kursansvarig om tillgodoräknande av utbildning/kurs efter skriftlig ansökan. I ansökan skall anges vilken utbildning/kurs som ansökan avser. Bestyrkta kopior skall bifogas.

8. Kurslitteratur

Litteraturlista delas ut vid kursstart.

ANSÖKAN TILL FORSKARUTBILDNINGSKURS

Ansökan ifylles i **2 ex** och insändes till Institutionen för folkhälsa och klinisk medicin,
Kurssekreterare Sig-Britt Wikström, Allmänmedicin, by 9 A, 901 85 UMEÅ

Var vänlig skriv på maskin eller texta!

Ansökan avser forskarutbildningskurs i:

GRUNDLÄGGANDE FORSKNINGSMETODIK FÖR LÄKARE I NORRA
SJUKVÅRDSREGIONEN (Specialister och ST)

Antagen till forskarutbildning med fak ja år.....nej

Namn	Personnummer	Specialist/ST-läk
------	--------------	-------------------

Vårdcentral - Sjukhus och klinik	tel nr
----------------------------------	--------

dress	tel nr	Hema
-------	--------	------

E-mail adress

Motivering för att kursen sökes:

OBS! Dessa uppgifter är av avgörande betydelse för om den sökande blir antagen

Ort.....den...../.....2008. Namn.....

Sista ansökningsdag 15 november 2008